

כאן — שאמרו: מתריעים — בשחין יבש, שהוא קשה מן הלח.

דאמר רבי יהושע בן לוי: שחין שהביא הקב"ה על המצרים: לח מבחוץ ויבש מבפנים היה, שנאמר: "ויהי שחין אבעבועות פורח באדם ובבהמה", כלומר: בפריחתו היה מבעבע, דהיינו שמבחוץ היה לח, ומשמע: שבפנים היה יבש.

"ודלת הננעלת לא במהרה תפתח", מאי היא?

מר זוטרא אמר, פירש: פמיכה, כלומר: אם ננעלה הדלת על האדם מלקבל סמיכת חכמים, לא במהרה תיפתח הדלת לכך, וצריך הוא להרבות בתפלה ותחנונים שתפתח.

רב אשי אמר, פירש: כל המריעין לו, לא במהרה מטיבין לו.

רב אחא מדיפתי אמר: לעולם אין מטיבין לו.

ולא היא כמו שאמר רב אחא מדיפתי, כי רב אחא מדיפתי מילתא דנפשיה הוא דאמר, מתוך מה שנעשה עמו אמר כן, שמתחילה חשבוהו למנות ראש ישיבה, ונתבטל הדבר ושוב לא המליכוהו.⁽⁷⁾

אמר מר: "והלוקח בית בארץ ישראל כותבין עליו אונן אפילו בשבת":

ותמהינן: וכי בשבת פלקא דעתך שיכתוב

אמר רבי אחא בר פפא, משום רבי אבא בר פפא, משום רבי אדא בר פפא —

ואמרי לה [יש האומרים שמועה זו, כך]: אמר רבי אבא בר פפא, משום רבי חייא בר פפא, משום רבי אחא בר פפא —

ואמרי לה: אמר רבי אבא בר פפא, משום רבי אחא בר פפא, משום רבי חנינא בר פפא:

מתריעין — בתחינה בשופרות⁽⁶⁾ וחצוצרות, ועושים כן בציבור — על החיכוך [מכת שחין, שהאדם מתחכך ממנה] אפילו בשבת.

ודלת הננעלת לא במהרה תפתח, מפרש לה ואזיל.

והלוקח בית מן הגוי בארץ ישראל, כותבין עליו אונן [שטר מכירה] אפילו בשבת, ומפרש לה ואזיל.

מיתבי על מה שאמרו: "מתריעין על החיכוך בשבת", מהא דתניא:

ושאר פורעניות המתרגשות ובאות על הצבור, כגון: חיכוך, חגב, זבוב, צירעה ויתוש, ושילוח נחשים ועקרבים, לא היו מתריעין, אלא צועקים ביחיד!?

לא קשיא:

כאן — ששינינו: צועקים ולא מתריעים — בשחין לח.

6. הסוגיא לפי שיטתם.

7. ראה בבא בתרא יב ב.

6. כן פירש רש"י, אבל התוספות חלקו על זה שיתקעו בשבת, אלא פירשו שהכוונה היא לאמירת "עננו", וראה בדבריהם המשך ביאור